

Gdzie szukać dofinansowania?

Gdzie szukać dofinansowania do przedsięwzięć termomodernizacyjnych i wymiany indywidualnych źródeł ciepła?

Wymieniając piec na nowy, czy też budując nowy budynek mieszkalny warto zwrócić uwagę przede wszystkim na ekologiczne źródła ogrzewania, tj. lokalne systemy ciepłownicze, odnawialne źródła energii, ogrzewanie elektryczne.

Poszukując dofinansowania do wymiany źródeł ciepła należy udać się w pierwszej kolejności do urzędu gminy, ponieważ to samorzady lokalne są głównymi redystrybutorami środków przyznawanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW), Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) czy samorząd województwa.

O informację można zwrócić się również do doradcy energetycznego działającego w gminie, czy też przy NFOŚiGW.

Warto śledzić również informacje zamieszczane również na stronach internetowych instytucji krajowych oraz wojewódzkich, związanych z ochroną środowiska, tj:

- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- Funduszu Termomodernizacji i Remontów;
- Funduszy Europejskich dla Mazowsza 2021-2027;
- Banków.

Pamiętać należy, że zasady programów wsparcia finansowego zmieniają się okresowo.

Krajowy Ośrodek Zmian Klimatu (działający w ramach Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego) przygotował „[Wyszukiwarę EkoDotacji](#)”, która ma ułatwiać znajdowanie środków na ekologiczne inwestycje:

Poniżej znajduje się lista przykładowych instrumentów finansowych wspierających przedsięwzięcia termomodernizacyjne:

1. PROGRAM CZYSTE POWIETRZE

Program dedykowany jest właścicielom lub współwłaścicielom jednorodzinnych budynków mieszkalnych, lub wydzielonych w budynkach jednorodzinnych lokali mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą.

W ramach programu udzielane jest dofinansowanie wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy, oraz przeprowadzenia niezbędnych prac termomodernizacyjnych budynku.

Dotacja może wynosić do 30 000 zł dla podstawowego poziomu dofinansowania, do 37 000 zł dla podwyższonego poziomu dofinansowania i do 69 000 zł dla najwyższego poziomu dofinansowania.

Formy dofinansowania

- a. dotacja
- b. dotacja na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego (Kredyt Czyste Powietrze dostępny w wybranych bankach)
- c. pożyczka dla gmin, jako uzupełniające finansowanie dla Beneficjentów (uruchomienie przewidywane jest w późniejszym terminie)

Narzędzia pomocnicze

[Kalkulator dotacji](#) dla osób planujących złożyć wniosek o dofinansowanie

[Kalkulator grubości izolacji](#)

[Lista zielonych urządzeń i materiałów](#), które spełniają wymagania techniczne określone w programie „Czyste Powietrze”

[Platforma](#) ekspertów efektywności energetycznej

Instrumenty towarzyszące

[Kredyt Czyste Powietrze](#) – wybrane banki mogą udzielać kredytu na realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych. W takich przypadkach z programu Czyste Powietrze udzielane są dotacje na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego. Część warunków dofinansowania dla ścieżki bankowej została zmieniona w stosunku do zwykłej ścieżki, realizowanej za pośrednictwem wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Najważniejsze zmiany dotyczą:

1. daty rozpoczęcia przedsięwzięcia,

o

- o w przypadku wniosków składanych w wfośigw: do 6 miesięcy przed złożeniem wniosku
  - o w przypadku banków: od daty złożenia wniosku
2. okresu realizacji
- o wfośigw: 30 miesięcy od dnia złożenia wniosku
  - o bank: 18 miesięcy od dnia złożenia wniosku
3. daty rozliczenia wniosku
- o wfośigw: maksymalnie w trzech częściach
  - o bank: rozliczenie całości po zakończeniu przedsięwzięcia
4. możliwości dokonywania korekt wniosku:
- o wfośigw: tak
  - o bank: nie, ale istnieje możliwość ponownego złożenia wniosku

Warunkiem wypłaty dotacji na częściową spłatę kapitału kredytu jest wypłacenie beneficjentowi przez bank kredytu z przeznaczeniem wyłącznie na cele zgodne z programem „Czyste Powietrze”, w tym co najmniej w 95% na pokrycie kosztów kwalifikowanych, oraz wykorzystanie tego kredytu przez beneficjenta zgodnie z jego przeznaczeniem.

Gwarancja Czyste Powietrze – ścieżka bankowa w Programie Czyste Powietrze przewiduje możliwość objęcia kredytów gwarancjami z Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji (EFPiG), którym dysponuje Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK). Dzięki tym gwarancjom, banki kredytujące mogą zaproponować korzystniejsze warunki kredytu przeznaczonego na finansowanie inwestycji zgodnych z programem.

2. ULGA TERMOMODERNIZACYJNA

Ulga polega na odliczeniu od podstawy obliczenia podatku wydatków poniesionych na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w budynku mieszkalnym jednorodzinym.

Ulga przysługuje podatnikom, którzy są właścicielami i współwłaścicielami domów jednorodzinnych.

Ulgi można łączyć, np. z dotacją z programu „Czyste Powietrze”.

Kwota odliczenia nie może przekroczyć 53 000 zł w odniesieniu do wszystkich realizowanych przedsięwzięć termomodernizacyjnych w poszczególnych budynkach, których podatnik jest właścicielem lub współwłaścicielem.

Dowodem poniesionych wydatków jest faktura VAT.

Przedsięwzięciem termomodernizacyjnym jest:

- ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie zapotrzebowania na energię dostarczaną na potrzeby ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej oraz ogrzewania do budynków mieszkalnych;
- ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie strat energii pierwotnej w lokalnych sieciach ciepłowniczych oraz zasilających je lokalnych źródłach ciepła, jeżeli budynki mieszkalne, do których dostarczana jest z tych sieci energia; spełniają wymagania w zakresie oszczędności energii, określone w przepisach prawa budowlanego, lub zostały podjęte działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii dostarczanej do tych budynków;
- wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła, w wyniku czego następuje zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła dostarczanego do budynków mieszkalnych;
- całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne lub zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji.

3. PROGRAM STOP SMOG

Program polega na udzielaniu dotacji gminom lub powiatom lub związkom międzygminnym lub związkom metropolitalnym z województwa śląskiego, położonym na obszarze, na którym obowiązuje tzw. uchwała antysmogowa, na realizowanie przedsięwzięć związanych z:

- wymianą lub likwidacją wysokoemisyjnych źródeł ciepła na niskoemisyjne,
- termomodernizacją jednorodzinnych budynków mieszkalnych,
- podłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej.

Wysokość dofinansowania wynosi:

- dla gmin do 100 tys. mieszkańców do 70% współfinansowania
- dla gmin powyżej 100 tys. mieszkańców poniżej 70% współfinansowania

Jednocześnie wymagane jest:

- zabezpieczenie przez gminę środków finansowych w wysokości 30 proc. kosztów realizacji porozumienia,
- zabezpieczenie przez gminę środków finansowych o większych niż 30 proc. kosztów - dla miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

Średni koszt realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego w jednym budynku, a w przypadku budynku o dwóch lokalach - w jednym lokalu, nie może przekroczyć 53 000 zł.

Porozumienie z gminą zawierane jest na okres nie dłuższy niż:

- 3 lata - w przypadku realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych w liczbie nie większej niż 2 proc. łącznej liczby budynków mieszkalnych jednorodzinnych na obszarze gminy,
- 4 lata - w przypadku realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych w liczbie większej niż 2 proc. łącznej liczby budynków mieszkalnych jednorodzinnych na obszarze gminy.

4. PROGRAM MÓJ PRĄD

Grantobiorcą (wnioskodawcą) jest osoba fizyczna wytwarzająca energię elektryczną na własne potrzeby, która ma zawartą umowę kompleksową, regulującą kwestie związane z wprowadzeniem do sieci energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji (lub umowę sprzedaży energii elektrycznej).

Wysokość dofinansowania w formie dotacji wynosi do 50% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięć.

Rodzaje dofinansowywanych przedsięwzięć:

1. zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznych o zainstalowanej mocy elektrycznej od 2 kW do 10 kW, służących na potrzeby istniejących budynków mieszkalnych;
2. zakup i montaż magazynów ciepła;

3. zakup i montaż magazynów energii elektrycznej o pojemności co najmniej 2 kWh;
4. zakup i montaż systemów zarządzania energią HEMS/EMS z zastrzeżeniem zakupu i montażu magazynu energii elektrycznej lub magazynu ciepła.

5. PROGRAM MOJE CIEPŁO

Program ma na celu dofinansowanie inwestycji polegających na zakupie i montażu nowych pomp ciepła (powietrznych i gruntowych) wykorzystywanych do celów ogrzewania lub ogrzewania i ciepłej wody użytkowej w nowych budynkach mieszkalnych jednorodzinnych.

W budynku mieszkalnym jednorodzinnym nie może znajdować się (również w okresie trwałości inwestycji) źródło ciepła na paliwo stałe.

Beneficjentem programu jest osoba fizyczna będąca właścicielem bądź współwłaścicielem nowego budynku mieszkalnego jednorodzinnego. Wnioskodawcą/Beneficjentem musi być osoba wskazana w pozwoleniu na budowę lub zgłoszeniu budowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego. Wnioskodawca musi być wskazany jako nabywca/odbiorca na fakturze lub równorzędnym dokumencie księgowym – w przypadku różnicy w osobie Wnioskodawcy a nabywcy/odbiorcy należy załączyć stosowne oświadczenie.

Dofinansowanie udzielane jest w formie dotacji do 30% albo do 45% kosztów kwalifikowanych, nie więcej niż 21 tys. zł na jedną inwestycję. Wysokość dofinansowania uzależniona jest od rodzaju zainstalowanej pompy ciepła oraz posiadania przez Wnioskodawcę karty dużej rodziny.

6. PREMIA REMONTOWA z Funduszu Termomodernizacji i Remontów

Z premii mogą korzystać inwestorzy bez względu na status prawny z wyłączeniem jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, a więc np.:

1. osoby prawne (m.in. spółdzielnie mieszkaniowe i spółki prawa handlowego),
2. jednostki samorządu terytorialnego,
3. wspólnoty mieszkaniowe,
4. towarzystwa budownictwa społecznego,
5. osoby fizyczne (w tym właściciele domów wielorodzinnych).

Premia remontowa przysługuje inwestorowi z tytułu realizacji przedsięwzięcia remontowego i stanowi spłatę kredytu zaciągniętego przez inwestora. Premia przysługuje tylko inwestorom korzystającym z kredytu. Nie mogą z niej korzystać inwestorzy

realizujący przedsięwzięcie remontowe wyłącznie z własnych środków.

Wysokość premii remontowej wynosi 15 % kosztów przedsięwzięcia remontowego.

Jeżeli spełnione są warunki art. 9a ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków premia remontowa wynosi:

- 50 % kosztów przedsięwzięcia remontowego dla budynków komunalnych lub
- 60 % kosztów przedsięwzięcia remontowego dla budynków komunalnych zabytkowych.

O dofinansowanie projektu w ramach premii remontowej, mogą się ubiegać właściciele lub zarządcy budynków wielorodzinnych, których użytkowanie rozpoczęto:

1. przed dniem 14 sierpnia 1961 r. lub
2. co najmniej 20 lat przed dniem złożenia wniosku o premię remontową do banku kredytującego oraz:
  - budynek ten należy do społecznej inicjatywy mieszkaniowej lub towarzystwa budownictwa społecznego
  - budynek ten został wybudowany przy wykorzystaniu kredytu udzielonego przez BGK na podstawie wniosków o kredyt złożonych do dnia 30 września 2009 r. lub przy wykorzystaniu finansowania zwrotnego w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego.

7. PREMIA TERMOMODERNIZACYJNA z Funduszu Termomodernizacji i Remontów

Z premii mogą korzystać inwestorzy bez względu na status prawny z wyłączeniem jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, a więc np.:

- osoby prawne (m.in. spółdzielnie mieszkaniowe i spółki prawa handlowego),
- jednostki samorządu terytorialnego,
- wspólnoty mieszkaniowe,
- towarzystwa budownictwa społecznego,
-

osoby fizyczne (w tym właściciele domów jednorodzinnych).

Premia termomodernizacyjna przysługuje inwestorowi z tytułu realizacji przedsięwzięcia termomodernizacyjnego i stanowi spłatę kredytu zaciągniętego przez inwestora. Premia przysługuje tylko inwestorom korzystającym z kredytu. Nie mogą z niej korzystać inwestorzy realizujący przedsięwzięcie termomodernizacyjne wyłącznie z własnych środków.

Wysokość premii termomodernizacyjnej wynosi:

- 16 proc. kosztów przedsięwzięcia termomodernizacyjnego
- 21 proc. kosztów przedsięwzięcia termomodernizacyjnego wraz z montażem mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii (OZE),
- dodatkowe wsparcie w wysokości 50 proc. kosztów wzmocnienia budynku wielopłytowego przy realizacji termomodernizacji budynków z tzw. „wielkiej płyty” wraz z ich wzmocnieniem.

8. PREMIA KOMPENSACYJNA z Funduszu Termomodernizacji i Remontów

O dofinansowanie projektu w ramach premii kompensacyjnej, mogą się ubiegać właściciele budynków mieszkalnych oraz właściciele części budynków mieszkalnych, w których w okresie między 12 listopada 1994 roku a 25 kwietnia 2005 roku znajdowały się lokale kwaterunkowe.

Z premii może skorzystać osoba fizyczna, która jest właścicielem budynku mieszkalnego z co najmniej jednym lokalem kwaterunkowym albo właścicielem części budynku mieszkalnego i która była właścicielem tego budynku mieszkalnego albo tej części budynku także w dniu 25 kwietnia 2005 roku albo nabyła ten budynek albo tę część budynku w drodze spadkobrania od osoby będącej w tym dniu właścicielem.

W przypadku współwłasności budynku mieszkalnego albo części budynku mieszkalnego, do wniosku o premię kompensacyjną muszą przystąpić łącznie wszystkie uprawnione osoby fizyczne.

Premię kompensacyjną mogą otrzymać ww. osoby fizyczne, które realizują przedsięwzięcie remontowe lub remont budynku mieszkalnego. Przysługuje inwestorom korzystającym ze środków własnych lub kredytu z premią remontową.

Wysokość premii kompensacyjnej jest równa iloczynowi wskaźnika kosztu przedsięwzięcia oraz kwoty wynoszącej 2 proc. wskaźnika przeliczeniowego za każdy 1 m² powierzchni użytkowej lokalu kwaterunkowego za każdy rok, w którym obowiązywały w stosunku do tego lokalu ograniczenia dotyczące wysokości czynszu za najem, w okresie od 12 listopada 1994 roku do 25 kwietnia 2005 roku, a w przypadku nabycia budynku albo części budynku po 12 listopada 1994 roku w sposób inny niż w drodze spadkobrania — od dnia nabycia do dnia 25 kwietnia 2005 roku.